

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

28 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Boico Victor

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Bodareu Octavian, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2019, în cauza penală în privința lui

Țugulschii Vitalii xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat xxxxx.

Termenul de examinare:

Prima instanță: 12.03.2019 – 02.04.2019;

Instanța de apel: 17.05.2019 – 18.12.2019;

Instanța de recurs: 19.03.2020 – 28.10.2020.

A C O N S T A T A T

1. Prin sentința Judecătorei Bălți (sediul Sîngerei) din 02 aprilie 2019, a fost încetat procesul penal privind învinuirea lui Țugulschii Vitalii în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, din motivul împăcării părților.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Țugulschii Vitalii, în perioada 16 octombrie 2014 – 17 octombrie 2014, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflându-se în gospodăria lui Prisăcaru Ludmila din s. xxxxx, r-nul xxxxx, prin acces liber, în mod tainic, a sustras mai multe bunuri, prin ce a cauzat părții vătămate un prejudiciu material considerabil în sumă de 51 900 lei.

Acțiunile lui Țugulschii Vitalii, au fost încadrate în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane cu cauzare de daune în proporții considerabile.*

2.1. În cadrul ședinței de judecată, inculpatul Țugulschii Vitalii, până la începerea cercetării judecătorești, în prezența apărătorului său, Negru Elena, a declarat instanței că își recunoaște integral învinuirea înaintată, solicitând încetarea procesului penal în baza art. 109 Cod penal, invocând că s-a împăcat

cu partea vătămată Prisăcaru Ludmila, că aceasta l-a iertat și nu are careva pretenții de ordin material sau moral.

Partea vătămată Prisăcaru Ludmila în ședința de judecată a primei instanțe a confirmat lipsa de pretenții de ordin moral sau material față de inculpatul Țugulschii Vitalii, solicitând încetarea procesului penal în temeiul art. 109 Cod penal.

3. Procurorul, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Țugulschii Vitalii să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, la 1 an 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Potrivit art. 84 alin. (4) Cod penal, să fie inclus în termenul pedepsei, pedeapsa stabilită lui Țugulschii Vitalii prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 22 mai 2018, pe un termen de 2 ani 6 luni, cu stabilirea definitivă a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, în penitenciar de tip semiînchis.

3.1. În motivarea apelului a indicat, că prima instanță corect a reținut că prin ansamblul de probe cercetate în cadrul ședinței de judecată a fost demonstrată vinovăția lui Țugulschii Vitalii în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Astfel, a menționat că analizând personalitatea inculpatului Țugulschii Vitalii se constată că acesta are antecedente penale pentru infracțiuni similare săvârșite cu intenție, și anume:

- prin sentința Judecătorei Telenești din 26 iulie 2010 a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 2 ani;

- prin încheierea Judecătorei Orhei din 28 martie 2012, a fost admis demersul Biroului de Probațiune Orhei, fiind anulată executarea condiționată a pedepsei cu închisoare de 2 ani, stabilită prin sentința Judecătorei Telenești din 26 iulie 2010 pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, fiind dispusă executarea pedepsei stabilite, în penitenciar de tip semiînchis, inculpatul fiind anunțat în căutare;

- prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, fiind admis apelul procurorului, Țugulschii Vitalii a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani. În temeiul art. 85 alin. (1) Cod penal, i s-a adăugat parțial la pedeapsa stabilită, partea neexecutată a pedepsei aplicate prin sentința Judecătorei Telenești din 26 iulie 2010 și încheierea Judecătorei Orhei din 28 martie 2012, fiindu-i stabilită definitiv o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de timp semiînchis;

- prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din

22 mai 2018, Țugulschii Vitalii a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an. În temeiul art. 85 alin. (1) Cod penal, lui Țugulschii Vitalii, i s-a adăugat parțial la pedeapsa stabilită, partea neexecutată a pedepsei aplicate prin sentința Judecătorei Telenești din 26 iulie 2010 și încheierea Judecătorei Orhei din 28 martie 2012, stabilindu-i definitiv o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A conchis procurorul că prima instanță greșit a interpretat instituția aplicării prevederilor art. 109 Cod penal, care reglementează acțiuni procedurale în cadrul procesului penal. Astfel, calificarea unei norme juridice în sens procesual, determină aplicarea imediată a legii oricărei proceduri supuse modificării, indiferent de momentul săvârșirii faptei infracționale, or, conform prevederilor art. 109 alin. (2) Cod penal, împăcarea produce efecte juridice din momentul pornirii urmăririi penale și până la retragerea completului de judecată pentru deliberare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2019, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința primei instanțe fără modificări.

4.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat, că prima instanță corect a constatat, că vina lui Țugulschii Vitalii a fost dovedită și confirmată pe deplin, iar acțiunile lui fiind calificate în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane cu cauzare de daune în proporții considerabile*.

Instanța de apel a menționat, că potrivit art. 109 alin. (1) Cod penal, în vigoare la data săvârșirii faptei, împăcarea este actul de înlăturare a răspunderii penale pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, iar în cazul minorilor, și pentru o infracțiune gravă, infracțiuni prevăzute la capitolele II-VI, la art. 264 alin. (1) din Partea specială, precum și în cazurile prevăzute de procedura penală.

Prin Legea nr. 130 din 09 iunie 2016, în vigoare din 15 iulie 2016, art. 109 alin. (1) Cod penal a fost completat în final cu textul „dacă persoana nu are antecedente penale pentru infracțiuni similare comise cu intenție sau dacă în privința sa nu a mai fost dispusă încetarea procesului penal, ca rezultat al împăcării, pentru infracțiuni similare comise cu intenție în ultimii cinci ani”.

Instanța de apel a precizat, că deși acuzarea invocă faptul că în privința inculpatului nu poate fi admisă împăcarea, la caz, urmează a fi reținute modificările la art. 109 Cod penal, care au fost operate după săvârșirea infracțiunii incriminate inculpatului, și anume după 16 octombrie 2014-17 octombrie 2014.

Reținând prevederile art. 10 alin. (2) Cod penal, conform cărora legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv, instanța de apel a conchis

că aceste prevederi, care agravează situația inculpatului, nu pot fi aplicate în privința inculpatului, și astfel stabilind că prima instanță, deși eronat a indicat prevederile art. 109 Cod penal în vigoare după 15 iulie 2016, totodată corect a dispus împăcarea părților în prezenta cauză penală, iar careva restricții în sensul dat, nefiind stabilite de către legiuitor la momentul săvârșirii faptei.

De asemenea, instanța de apel a menționat, că potrivit art. 8 Cod penal, caracterul infrațional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Instanța de apel a precizat, că prima instanță a constatat, că inculpatul Țugulschii Vitalii anterior a fost tras la răspundere penală, iar în privința acestuia nu a fost dispusă încetarea procesului penal, ca rezultat al împăcării, pentru infracțiuni similare comise cu intenție în ultimii cinci ani.

Astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță corect a stabilit că procesul penal în privința inculpatului Țugulschii Vitalii învinuit de săvârșirea infracțiunii în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, urmează a fi încetat, or, în acest context încetarea procesului penal a fost dispusă în limitele prevederilor legale și nu contravine legii.

În opinia instanței de apel, alegațiile procurorului sunt declarative și contrare circumstanțelor cauzei, or, faptul că inculpatul a fost anterior judecat nu poate condiționa restricția împăcării cu partea vătămată, deoarece la momentul săvârșirii faptei, careva restricții în acest sens, nu erau în vigoare.

5. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia și trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

5.1. În argumentarea recursului menționează, că analizând personalitatea inculpatului Țugulschii Vitalii, se atestă că acesta are antecedente penale pentru infracțiuni similare săvârșite cu intenție, și anume:

- prin sentința Judecătorei Telenești din din 26 iulie 2010 a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 2 ani;

- prin încheierea Judecătorei Orhei din 28 martie 2012, a fost admis demersul Biroului de Probațiune Orhei, fiind anulată executarea condiționată a pedepsei cu închisoare de 2 ani, stabilită prin sentința Judecătorei Telenești din 26 iulie 2010 pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, fiind dispusă executarea pedepsei stabilite, în penitenciar de tip semiînchis, inculpatul fiind anunțat în căutare;

- prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, fiind admis apelul procurorului, Țugulschii Vitalii a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani. În temeiul art. 85 alin. (1) Cod penal, i s-a adăugat parțial la pedeapsa stabilită, partea

neexecutată a pedepsei aplicate prin sentința Judecătorei Telenеști din 26 iulie 2010 și încheierea Judecătorei Orhei din 28 martie 2012, fiindu-i stabilită definitiv o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de timp semiînchis;

- prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 22 mai 2018, Țugulschii Vitalii a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an. În temeiul art. 85 alin. (1) Cod penal, lui Țugulschii Vitalii, i s-a adăugat parțial la pedeapsa stabilită, partea neexecutată a pedepsei aplicate prin sentința Judecătorei Telenеști din 26 iulie 2010 și încheierea Judecătorei Orhei din 28 martie 2012, stabilindu-i definitiv o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Astfel, susține că la caz, nu poate fi dispusă împăcarea părților din motiv că inculpatul Țugulschii Vitalii are antecedente penale pentru infracțiuni similare, săvârșite cu intenție.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Din conținutul recursului declarat în cauză se constată că recurentul nu este de acord cu soluția instanței de apel prin care a fost menținută sentința primei instanțe privind încetarea procesului penal intentat în privința inculpatului Țugulschii Vitalii, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, din motivul împăcării părților, menționând că împăcarea părților în speță nu poate fi admisă, deoarece inculpatul Țugulschii Vitalii are antecedente penale pentru infracțiuni similare.

Însă, în raport cu alegațiile recurentului invocate în cererea de recurs, Colegiul penal constată că instanța de apel a adoptat o decizie legală și întemeiată, care corespunde tuturor exigențelor legislației procesual penale.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, Colegiul penal constată, că

astfel de erori de drept, nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și hotărârea adoptată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Totodată, conform prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

În esență, procurorul consideră că instanța de apel, a adoptat o soluție insuficient motivată și a interpretat greșit prevederile art. 109 Cod penal, în contextul în care împăcarea părților poate fi dispusă doar dacă persoana nu are antecedente penale pentru infracțiuni similare comise cu intenție, însă Colegiul penal relevă că nu s-a stabilit presupusa eroare de drept invocată de către procuror.

Astfel, din conținutul deciziei recurate rezultă în mod clar raționamentele care au fundamentat soluția instanței de apel prin care a fost menținută sentința primei instanțe cu privire la încetarea procesului penal intentat în privința inculpatului Țugulschii Vitalii, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, din motivul împăcării părților.

Colegiul penal conchide că, instanța de apel corect a reținut prevederile art. 109 alin. (1) Cod penal, *în vigoare la data săvârșirii infracțiunii*, conform cărora împăcarea este actul de înlăturare a răspunderii penale pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, iar în cazul minorilor, și pentru o infracțiune gravă, infracțiuni prevăzute la capitolele II-VI, la art. 264 alin. (1) din Partea specială, precum și în cazurile prevăzute de procedura penală, precizând că potrivit art. 8 Cod penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Or, art. 109 alin. (1) Cod penal, a fost completat prin Legea nr. 130 din 09 iunie 2016, cu textul „*dacă persoana nu are antecedente penale pentru infracțiuni similare comise cu intenție* sau dacă în privința sa nu a mai fost dispusă încetarea procesului penal, ca rezultat al împăcării, pentru infracțiuni similare comise cu intenție în ultimii cinci ani”, ulterior săvârșirii faptei (16 octombrie 2014 – 17 octombrie 2014) de către inculpatul Țugulschii Vitalii.

De asemenea, instanța de apel just a menționat și prevederile art. 10 alin. (2) Cod penal, conform cărora legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni, nu are efect retroactiv.

Așadar, Colegiul penal apreciază ca fiind neîntemeiate argumentele acuzării prin care se invocă faptul, că hotărârea instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Față de cele ce preced, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel, nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, urmând a fi dispusă inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Bodareu Octavian, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2019, în cauza penală în privința lui **Țugulschii Vitalii xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată, pronunțată la **11 decembrie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor